

Actualisatie Groenbeheerplan 2012-2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Leeswijzer	3
1.3 Doelen en inhoud plan	3
1.4 Belang van groen	4
2. Bestekken	6
3. Huidig beleid	7
3.1 Beleid voor uitbreiding en herinrichting	7
3.2 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	7
4. Beheerperiode 2012-2017	8
4.1 Gazon	9
4.2 Bermen en sloten	11
4.3 Bomen	13
4.4 Plantsoenen	14
4.4 Plantsoenen	15
4.5 Begraafplaatsen	17
4.6 Onkruidbestrijding op bestrating	18
5. Algemene conclusie en aanbevelingen	18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Neder-Betuwe is verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het beleid voor het beheer en onderhoud is opgenomen in het groenbeheerplan. Dit plan geeft inzicht in het dagelijks beheer van de openbare ruimte, rekening houdend met de verschillende gebruiksfuncties. Het plan heeft een houdbaarheidsperiode van vijf jaar, waarin het realiseren van de beheerdoelen wordt nagestreefd. Het beheerplan heeft betrekking op al het openbaar groen in de gemeente Neder-Betuwe. Een uitzondering is er voor het onkruidbeheer op verhardingen wat onder wegenbeheer valt.

Het groenbeheerplan waar momenteel mee wordt gewerkt heeft een looptijd tot 2011. In verband met de kerntakendiscussie in 2011 is besloten om de actualisatie uit te stellen tot 2012. Er is voor gekozen het huidige groenbeheerplan te actualiseren in plaats van een geheel nieuw plan op te stellen. Dit in verband met de hoge kosten die dit met zich meeneemt (de verwachte kosten liggen rond de €30.000,-) en de zware ambtelijke belasting. De looptijd van het geactualiseerde plan is voor de periode 2012 – 2017.

De budgetten voor het beheer en onderhoud van het openbaargroen zijn in de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld. Dit heeft uiteraard consequenties voor het beheerniveau.

Omdat de kwaliteit van het openbare groen achteruit gaat en er geen middelen beschikbaar zijn voor nieuwe inboet, is het wenselijk dat er de komende jaren aanvullende middelen beschikbaar komen. Hierdoor kan de kwaliteit van het openbare groen worden hersteld. Dit zal uiteindelijk ook de onderhoudskosten verminderen omdat in dichte aaneengesloten beplantingsvakken onkruid minder kans heeft om tot ontwikkeling te komen. Bovendien is het beeldbepalend.

Het huidige groenbeheerplan is in 2002 opgesteld. Door ondermeer areaal uitbreiding, veranderingen binnen de openbare ruimte en ruimtelijke wijzigingen is het wenselijk om bij de volgende actualisatie het beheerplan opnieuw op te stellen. De start daarvan zal in 2016 zijn om in 2017 een geheel nieuw beheerplan te presenteren.

1.2 Leeswijzer

- Hoofdstuk 1 licht de aanleiding, het doel, belang van groen en de inhoud van het rapport toe.
- Hoofdstuk 2 gaat over de bestekken waar gebruik van wordt gemaakt.
- Hoofdstuk 3 geeft het huidige beleid weer van de gemeente.
- Hoofdstuk 4 beschrijft het beheer voor de periode 2012-2017.
- Hoofdstuk 5 geeft een algemene conclusie en aanbevelingen.

1.3 Doelen en inhoud plan

Een groenbeheerplan is een plan om te komen tot een gewenst groenbeheer. Dit beheer waarvan de uitgangspunten zijn vastgesteld door de gemeenteraad, is vertaald in bestekken, de zogenoemde werkplannen.

In 2002 is er een groenbeheerplan opgesteld. In 2005 heeft er een eerste bezuinigingsronde plaatsgevonden. Dit is wederom vertaald in de bestekken. In dit plan (bezuiniging 2005) was opgenomen om verschillende plantsoenvakken om te vormen van bijvoorbeeld heesters naar gazon of bermbeheer. Daarnaast zijn bijna alle vakken met eenjarige bloeiende beplanting verdwenen uitgezonderd bij (oorlogs)monumenten. Dit heeft geresulteerd in een versobering van het areaal groen.

In het voorjaar van 2011 heeft er opnieuw een bezuinigingsronde plaatsgevonden ingegeven door de kerntakendiscussie. Het onderhoudsniveau is op diverse plaatsen verder teruggebracht. Echter de budgetten zijn zodanig afgeroomd dat het gevolg is dat binnen enkele jaren een achterstand zal ontstaan. Middelen voor herinrichten, calamiteiten en inboeten zijn wegbezuinigd. De budgetten zijn aangepast aan de versoberde situatie.

Een aantal voorbeelden van de gevolgen die de bezuinigingen met zich meebrengen; er zullen open plekken ontstaan in de plantvakken waardoor er meer onkruid tot ontwikkeling zal komen. Hierdoor zullen de kosten van het onderhoud oplopen, want er zal meer geschoffeld dienen te worden. Het levert tevens een verpauperd beeld op. De beeldkwaliteit van de gazons zal achteruitgaan wanneer de kanten van de gazons maar eenmaal in het jaar worden bijgesneden en er niet meer wordt bijgemaaid rondom de obstakels.

1.4 Belang van groen

Openbaar groen is een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. Meer dan welk ander onderdeel dan ook, bepaald de aanwezigheid van openbaar groen de sfeer en beleving van deze openbare ruimte. Visueel aantrekkelijke groenstructuren dragen bij aan een positieve waardering van de omgeving, terwijl slecht onderhouden groen hier juist afbreuk aan doet.

Economische waarde

Woningen met groen in hun directe omgeving worden gemiddeld hoger gewaardeerd dan gelijkwaardige woningen die geen groen in de omgeving hebben. Tevens geeft groen een verbetering van het economische vestigingsklimaat voor bedrijven. Het verhoogt de waarde van bedrijfsgebouwen. Daarnaast heeft het uitzicht op groen een positieve invloed op het functioneren van de mens. Dit draagt bij aan een prettige werkplek en leefomgeving.

Gezondheidswaarde “Vitamine G”

Een groene omgeving nodigt uit tot bewegen. Dit is uit onderzoek gebleken. (Nivel - Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg). Ook voor kinderen is het van belang dat er groen aanwezig is in hun leefomgeving. Spelen in een groene omgeving is leerzaam, gezond en maakt kinderen bewust van de natuur. Tevens draagt spelen in een natuurlijke omgeving bij aan de sociaal, emotionele en motorische ontwikkeling van de kinderen.

Identiteit en oriëntatie

Groen draagt bij aan de mogelijkheid tot oriëntatie in de bebouwde omgeving. Een boom op de hoek van een straat kan bijvoorbeeld een belangrijk herkenningspunt

vormen. De diversiteit van toegepaste plantmaterialen en beplantingstypen zorgt ervoor dat er onderscheid gemaakt kan worden tussen wijken, straten en dorpen. Het groen draagt daardoor bij aan het karakter en de identiteit van de straat, wijk en/of dorp.

Milieuwaarde

Groen heeft een grote waarde voor het leefmilieu. Zo zorgt het groen voor het filteren van fijn stof en CO₂ uit de lucht en heeft het een verkoelende werking in verstedelijkte gebieden.

Sociale veiligheid

Een aantrekkelijke groene inrichting van de openbare ruimte kan aanleiding vormen dat de onderlinge contacten en cohesie in de wijk worden versterkt. Zo kunnen er plekken zijn in de wijk waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Meer buurtbewoners die gebruik maken van de openbare ruimte versterkt het gevoel van sociale veiligheid en betrokkenheid bij de openbare ruimte.

Groen kan er ook voor zorgen dat er donkere afgesloten plekken ontstaan. Dit komt de sociale veiligheid niet ten goede.

Natuurwaarde

Groen in de woonomgeving heeft een ecologische waarde. Voor kinderen heeft het beleven van natuur een grote educatieve waarde. Spelenderwijs komen zij in aanraking met de natuur en ontdekken hierdoor hoe deze in elkaar zit en dat men er zuinig mee om dient te gaan.

Groen in de woonomgeving komt tevens de flora en fauna ten goede. Het biedt vestigingsplaatsen, schuilplaatsen, foerageergebieden en verbindingszones voor de flora en fauna.

2. Bestekken

Het onderhoud is weggezet in bestekken. De gemeente Neder-Betuwe kent verschillende soorten bestekken:

1. Frequentie

In een frequentie bestek zijn de momenten van onderhoud vastgesteld.

2. Beeld

In het beeldbestek bepaalt de opdrachtnemer de frequentie en het moment van ingrijpen. Het beeld waaraan het groen moet voldoen is vooraf vastgelegd.

3. Hybride bestek

Een hybride bestek is een combinatie van een frequentie-, en beeldbestek.

De gemeente Neder-Betuwe maakt voor het beheer van het openbaar groen gebruik van de volgende bestekken;

- Gazon: beeld/frequentiebestek;
- Boom: beeldbestek;
- Plantsoen: beeldbestek;
- Berm: frequentiebestek;
- Begraafplaats: beeld/frequentiebestek.

De prijzen van de werkzaamheden zijn genormeerd aan de hand van ervaringsnormen. Alle werkzaamheden zijn opgenomen in aparte bestekken welke opgesteld zijn conform de RAW-systematiek.

RAW (Rationalisatie en Automatisering in de Grond, Water en Wegenbouw) is een pakket hulpmiddelen voor de opzet, het gebruik en de overdracht van informatie die landelijk gebruikelijk is. Ook de wijze waarop dat gebeurt, de manier van uitvoeren, is beschreven in een bestek en is een juridische overeenkomst tussen opdrachtgevers en aannemers.

Voor alle onderdelen geldt dat de RAW onderhoudsbestekken in uitvoering zijn. Tussentijdse wijzigingen in het beheer zijn mogelijk, maar leveren naar alle waarschijnlijkheid geen bezuinigingen op. Reden daarvan is dat bestekswijzigingen meer kosten dan dat ze opleveren. Er moeten bijvoorbeeld tekeningen en dergelijke gemaakt worden waar weer de nodige tijd in gaat zitten. De tijd dat men met de aanpassingen en wijzigingen bezig is, weegt veelal niet op tegen doorgaan op de huidige wijze. Tevens dient aangegeven te worden dat de door de aannemer geoffreerde eenheidsprijzen kunnen afwijken ten opzichte van de geldende normen, waaronder de landelijk gevolgde IMAG (Instituut Mechanische Automatisering Groenvoorziening), GWW (Grond Weg en Waterbouw) en Quercus (boom) normen. Dit zijn vastgestelde normen die gelden voor allerlei voorkomende werkzaamheden. Dankzij de duidelijke bestekken/contracten en de goede project/bedrijfsorganisatie hoeft weinig tijd besteed te worden aan directievoerende en toezichthoudende taken. Er dient wel gecontroleerd te worden, maar de eindbeelden zijn duidelijk beschreven in de bestekken.

3. Huidig beleid

3.1 Beleid voor uitbreiding en herinrichting

Het beleid voor het uitbreiden van het groen areaal in verband met uitbreiding van wijken en wegen, nieuwe wijken of herinrichting, is zo min mogelijk beplanting en relatief veel gras/gazon met daarin bomen. Dit geeft een groenbeeld en een redelijk verzorgde indruk. Echter het zal op den duur weinig diversiteit geven en ecologisch geen waarde hebben. Bijen kunnen immers niet leven van gras.

De reden dat dit beleid wordt gehanteerd is omdat financiën een belangrijke rol spelen bij het onderhoud.

3.2 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In 2007 is in opdracht van de gemeenteraad een startnotitie opgesteld waarin het voornemen is beschreven om de kwaliteiten van het landschap in Neder-Betuwe en de mogelijkheden voor het gebruik van dit landschap voor recreatie en bedrijvigheid te versterken. Het LOP vormt een integraal ontwikkelingsperspectief voor het buitengebied van de gehele gemeente wat in 2010 is vastgesteld.

Het doel van het landschapsontwikkelingsplan is gericht te werken aan een bruikbaar landschap met een eigen Neder-Betuwse identiteit, waarbij bestaande waarden blijvend een plek houden of verder worden ontwikkeld. Dat landschap moet passen bij de huidige tijd en bij de belangen die er zijn.

In het plan wordt inzichtelijk gemaakt hoe de gemeente de ontwikkeling van het landschap de komende tien jaar wil begeleiden. Rekening houdend met de ontwikkeling van de verschillende functies in het landelijk gebied wordt beschreven hoe de landschappelijke waarden behouden en versterkt kunnen worden.

4. Beheerperiode 2012-2017

In onderstaande tekst wordt voor de onderhoudsbestekken aan de hand van de smart-systematiek per bestek het beheer beschreven voor de periode 2012-2017. Per onderhoudsbestek staat beschreven wat het doel is, hoe deze bereikt dient te worden en of het acceptabel, realistisch en tijdgebonden is.

4.1 Gazon

Het doel is om de komende jaren het huidige beeld van de gazons in de openbare ruimte van de gemeente Neder-Betuwe te behouden en te waarborgen.

Om dit doel te bereiken dient het beleid zoals vastgesteld, uit te worden gevoerd. In de ontwerpfase is het belangrijk dat kleine stukjes gazon voorkomen worden. Grote gazons zijn per m² snel te maaien en zijn daarmee relatief goedkoop ten opzichte van kleine gazons. Ook zijn kleine vakken gevoeliger voor slijtage met de daaraan gekoppelde kosten voor herstel.

In 2011 heeft de laatste bezuinigingsronde plaatsgevonden. Vanaf 2012 wordt er niet meer bijgemaaid rondom obstakels en worden de graskanten maar eenmaal gestoken. Dit levert een bezuiniging op maar zal leiden tot een aantasting van het beeld van de openbare ruimte en meldingen van de burger.

Het doel is om het door de raad vastgestelde beleid zoals vastgelegd in de bestekken in 2012 uit te voeren en te waarborgen.

Gemiddeld wordt er 13 keer per jaar gemaaid (B- niveau) terwijl dat voorheen 26 keer was (A- niveau). Alleen bij de monumenten wordt het 26 keer maaien per jaar gehandhaafd. Hier wordt er bijgemaaid rondom de obstakels en de kanten twee keer per jaar gestoken.

De besteksperiode geldt voor de komende twee jaar. De openbare ruimte zal met de besteksaanpassing in 2011 wel aan beeldkwaliteit inboeten.

De meldingen die in 2011 over de gazons binnen zijn gekomen (dertien stuks), gingen voornamelijk over stukken die niet gemaaid werden en dat er op een aantal plaatsen veel maaiafval achterbleef. Het aantal meldingen is met ingang van het nieuwe maaibestek in de meetperiode tot mei 2012 verzesvoudigd.

De meldingen kwamen voor het grootste gedeelte uit Kesteren en in mindere mate uit Opheusden, Ochten, Echteld en Dodewaard. De reden hiervan is dat er in Kesteren een groter oppervlak aan gazon is.

De aanbestedingsvorm voor de gazons is: meervoudige onderhandse aanbesteding (2-jarig bestek) met een looptijd tot 1 januari 2014.

De begroting 2011	€ 86.810,=
Bezuiniging kerntaken discussie	€ 20.000,= -/-
Begroting 2012	€ 66.810,=
Inschrijving aannemer	€ 72.500,=
Minder berrmpalen schilderen	€ 5.690,= +/+
Terug gave groenstroken	€ 5.000,= +/+
Totaal budget 2012	€ 77.500,=
Oude niveau 2011 terug, dan is nodig*	€ 20.000,= +/+

* dit bedrag is wel onderhevig aan de grilligheid van de marktwerking.

Onderhoud gazon

Gras intensief (26x)	57 are
Gras half intensief (13x)	2325 are
Wadi's	41,28 are
Totaal oppervlakte gazon	2423,28 are
Begrote kosten 2012	€ 77.500,-

Afbeelding: impressie gemaaid gazon in de gemeente Neder-Betuwe (april, 2012)

4.2 Bermen en sloten

Het doel is om de komende jaren de bermen en sloten in de gemeente op een efficiënte, economische en verkeersveilige manier te beheren.

Om dit te bereiken is het goed om het huidige beheer voort te zetten. De bermen en bermsloten worden gemaaid met behulp van een zogenaamde klepelmaaier. Het gras wordt gemaaid, verkleind en blijft liggen.

Eerst wordt in de periode 10 mei tot 1 juni de eerste meter van de hoofdroute gemaaid.

Hierna vindt van 1 juni tot 1 juli de tweede maaironde plaats en wordt het gehele horizontale vlak gemaaid.

Tijdens de derde maaironde wordt zowel het horizontale als het talud tot aan de waterspiegel gemaaid. Dit vindt plaats in de periode van 1 september tot 15 oktober.

De sloten en waterpartijen in het stedelijk gebied en de A watergangen in het buitengebied zijn in het beheer bij het waterschap.

De B watergangen in het buitengebied zijn in het beheer van de gemeente en vallen onder het keur van het waterschap.

Er wordt driemaal in het jaar zwerfafval verwijderd. Dit vindt plaats voor aanvang van de maaiwerkzaamheden.

Op het gebied van het beheer van bermen is het raadzaam niet te gaan bezuinigen. De kosten van toezicht en het aanpassen van de bestekken zal meer kosten dan het uiteindelijk oplevert. Tevens kan de verkeersveiligheid in het geding komen wanneer de maaifrequentie wordt verlaagd. Op hoeken van kruisingen van wegen kan het zicht worden belemmerd bij een hoge grasachtige vegetatie.

Het is wenselijk dat de komende jaren het huidige beheer wordt gecontinueerd.

Hierdoor zal de beeldkwaliteit van de bermen in de openbare ruimte van de gemeente en de verkeersveiligheid niet achteruitgaan.

Deze manier van werken komt de ecologie echter niet ten goede. Er wordt zoals eerder genoemd, gemaaid met een zogenaamde klepelmaaier. Hierdoor wordt het gras versnipperd en de berm verrijkt. Wanneer het gemaaide gras zou worden verwijderd zal de berm versralen waardoor er een verrijking van de vegetatie zal ontstaan. Deze vegetatie is veelal visueel aantrekkelijker en heeft een grotere aantrekkingskracht op de fauna.

De meldingen die in 2011 binnen zijn gekomen over de bermen en sloten gingen vooral over stukken die niet gemaaid werden. De meldingen kwamen hoofdzakelijk uit Kesteren. Het aantal meldingen was laag (negen meldingen).

De aanbestedingsvorm voor de bermen/sloten is; openbare Europese aanbesteding (3-jarig bestek) met een looptijd tot 31 december 2012.

In het huidige bestek wordt er nog bijgemaaid rondom obstakels en bomen. In het nieuwe bestek zal dit grotendeels verdwijnen, uitgezonderd op locaties waardoor de verkeersveiligheid onder andere door bermblokken en dergelijke in het geding zal komen.

Onderhoud bermen en sloten

Oppervlakte bermen en sloten inclusief materiaal ten behoeve van het uitvullen en roven van bermen	Ca. 10.870,22 are
Begrote kosten	€ 146.561,-

Kadernota 2012: met ingang van 1-01-2013 € 9000,- bezuinigen door het plegen van minder onderhoud. Het aanbestedingsvoordeel vanuit Berap 1 2010 van € 29.000,- is in 2012 voor het laatst. Per saldo wordt het budget dus € 20.000,- hoger.

Afbeelding: bermen in de gemeente Neder-Betuwe (april, 2012)

4.3 Bomen

Het doel is om de komende jaren het huidige beeld en de kwaliteit van onze bomen in de gemeente te behouden. De gemeente Neder-Betuwe behoorde tot één van de eerste gemeenten in Nederland waarbij de bomen een goed onderhoudsbeeld hebben. Het eindbeeld van de bomen is vastgelegd in de bestekken. Door het toepassen van Planmatig Boombeheer, het zogenoemde boom beeldbestek, worden de volgende doelstellingen behaald:

- Economisch meest voordelig beheer;
- Veilig bomenbestand;
- Minimaliseren overlast door bomen;
- Duidelijkheid voor burgers door cyclisch onderhoud;
- Boomtechnisch optimaal beheer.

Iedere andere vorm van beheer dan het huidige planmatige boombeheer, zelfs niets doen, zal op den duur duurder zijn. Dit omdat onder andere de verkeersveiligheid in het geding zal komen en er verwaarlozing en achterstanden in het bomenbestand zullen ontstaan.

Het planmatige boombeheer kost gemiddeld € 6,22 per jaar / per boom. Dit is voor het beheer van bomen zeer goedkoop. Bij alle andere vormen van boombeheer zullen vrijwel zeker de kosten hoger uitvallen.

Het doel om de komende jaren het huidige beeld en de kwaliteit van de bomen in de gemeente te behouden, is haalbaar. Het huidige planmatige boombeheer zal daarvoor voortgezet moeten worden.

Nieuwe bomen onder andere ten behoeve van de boomfeestdag worden veelal geschonken door de boomkwekersvereniging.

Over de bomen zijn in 2011 relatief veel meldingen binnengekomen. Het gaat om 53 meldingen. De meldingen gingen voornamelijk over:

- Loszittende en afgescheurde takken door de wind;
- beschadigde bomen door vandalisme;
- wortels die straatwerk omhoogduwen; en
- overlast door blad en takafval.

De aanbestedingsvorm voor de bomen is; openbare Europese aanbesteding (3-jarig bestek) met een looptijd tot 31 december 2012.

Onderhoud bomen

Vrij uitgroeiend	Ca 672 stuks
Takvrije stam 4 meter	Ca 1.069 st
Takvrije stam 6 meter	Ca 2.217 st
Takvrije stam 8 meter	Ca 7.819 st
Knotboom	Ca 418 st
Gekandelaberde boom	Ca 123 st
Leiboom	Ca 150 st
Vormboom	Ca 109 st
Vruchtboom	Ca 398 st
Treurwilg	Ca 16 st
Knotwilgen/populieren	Ca 600 st (uitgevoerd door eigen buitendienst)
Bomen begraafplaats opgenomen in begraafplaats bestek	Ca 376 st
Totaal aantal bomen beheer	Ca 13.618 stuks
Kosten conform het bestek	€ 79.500,-
Calamiteiten en inboet	€ 5.173,-
Begrote kosten	€ 84.673,-

Het aanbestedingsvoordeel vanuit Berap 1 2010 van € 5.000,- is in 2012 voor het laatst. Per saldo wordt het budget dus € 5.000,- hoger.

Afbeelding: gemeente bomen in bloei geven een visueel aantrekkelijk beeld aan de openbare ruimte (april, 2012)

4.4 Plantsoenen

Het doel is om de komende jaren het huidige beeld van de plantsoenen te continueren en waar mogelijk te versterken.

Om dit te bereiken dient het huidige beheer te worden voortgezet en dienen er extra middelen te komen om de vakken vol te krijgen. Momenteel zijn er geen middelen voor inboet beschikbaar.

Een verdere versobering van de plantsoenen betekent geenszins een bezuiniging. Wanneer het huidige beheer wordt gecontinueerd zal de kwaliteit van de plantsoenen zo min mogelijk achteruitgaan.

Het doel om de komende jaren het huidige beeld van de plantsoenen te continueren is haalbaar. Dit is te realiseren door zorg te dragen voor gesloten plantvakken, zodat onkruid geen kans krijgt. Gesloten plantvakken dragen ook bij aan een aantrekkelijk beeld van de openbare ruimte. Tevens is het van belang kleine plantvakken in het ontwerp te voorkomen. Kleine vakken zijn altijd duurder in onderhoud en voegen relatief weinig toe aan de openbare ruimte.

De meldingen die over de plantsoenen in 2011 bij de gemeente zijn binnen gekomen gingen voornamelijk over onkruidgroei en over snoeiafval wat was blijven liggen. Hierbij ging het om meldingen vanuit de gehele gemeente (achttien stuks).

De aanbestedingsvorm voor de plantsoenen is een 1-jarig inbestedingbestek. De werken worden voor 100 procent uitgevoerd door het werkvoorzieningschap Lander. Lander, die de plantsoenen onderhoud, voldoet ruimschoots aan de gestelde eisen zoals beschreven in het bestek. Onderhoud op B niveau is niet altijd financieel gunstiger dan onderhoud op A niveau. Op B niveau is de frequentie van onkruidbeheer lager wat weer aanvullende meldingen geeft.

Momenteel worden initiatieven onderzocht voor bewonersparticipatie, in samenwerking met externe groepen als de dorpsstafel. Men kan dan denken aan onder andere adoptie van rotondes, beeldbepalende groenstroken en het afstoten van “hoekjes” groen. De invloeden van deze maatregelen hebben weinig invloed op de begroting.

Impressie gesloten plantvak

Impressie open plantvak met onkruidgroei

Onderhoud plantsoenen

Bosplantsoen	424 are
Bodembedekkers	81 are
Heesters	527 are
Rozen op eigenwortel	144 are
Perkrozen	159 m ²
Hagen extensief knip oppervlakte	9.143 m ²
Hagen extensief oppervlakte haagvoet	3.292 m ²
Hagen intensief knip oppervlakte	11.763 m ²
Hagen intensief oppervlakte haagvoet	4.562 m ²
Vaste planten	237 m ²
Bladruimen verharding	7.726 are
Begrote kosten Lander incl €17.030, stortkosten	€ 269.958,50

Afbeelding: impressie blok haag

*Afbeelding: impressie bodembedekkers
(april, 2012)*

4.5 Begraafplaatsen

Het beheer van de begraafplaatsen is een openbare aanbesteding met een besteksperiode van drie jaar met optie tot verlengen. In 2010 is het werk aanbesteed en in 2011 is de uitvoering gestart. Het beheer is inclusief delven en ruimen van graven en is vastgelegd in een hybride bestek.

In 2012 is er door de raad een actualisatie vastgesteld. In dit plan zijn diverse onderhoudsbudgetten bijgesteld in verband met versobering en herinrichting. Er is een investering van € 30.000,- voor het opstellen van een versoberingsplan, deze investering zal voor de toekomst een jaarlijkse bezuiniging opleveren van €10.000,- per jaar. Wanneer dit plan is uitgevoerd, zal het beheerplan worden bijgesteld.

4.6 Onkruidbestrijding op bestrating

Dit onderwerp is in principe wegbeheer, maar om organisatorische redenen is er voor gekozen om het toch in dit beheerplan te behandelen.

Het verwijderen van onkruid op verharding wordt momenteel uitgevoerd door middel van de zogenaamde selectspray methode. Dit volgens de huidige richtlijnen voor het duurzaam onkruidbeheer op verhardingen (dob-methode). De selectspray methode houdt in dat er gewerkt wordt met chemische bestrijdingsmiddelen. Met een sensor gestuurd apparaat wordt door de straten en over voetpaden gereden. In dit apparaat zitten sensoren die het middel afgeven zodra er bladgroen geconstateerd is. Globaal wordt er twee keer per jaar een ronde door de gemeente gemaakt. Deze manier van werken is ruimschoots de goedkoopste en het meest duurzaam.

In het verleden werd een preventief middel gebruikt, die in het voorjaar werd gespoten, zodat de rest van het jaar de bestrating schoon was. Met de huidige manier moet er eerst onkruid staan voordat er ingegrepen wordt. Dit geldt overigens ook voor alternatieve bestrijdingen.

Ook het veegbeleid is van belang. Hoe schoner de weg, hoe minder onkruid. Voor alle maatregelen geldt hetzelfde: het is afhankelijk van weersinvloeden. Veel regen betekent veel onkruid.

Op 13 september 2011 is er een motie in de Tweede Kamer aangenomen (nr. 65), waarin de minister opdracht heeft gekregen om een oplossing te zoeken voor het terugdringen van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte. De minister heeft toegezegd dit te gaan onderzoeken. De uitkomst kan zijn dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen zal worden verboden, die overigens in de gemeente niet gebruikt worden, met uitzondering van de begraafplaatsen en op wegen en voetpaden.

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 24.000, voor huur van de selectspray machine. De uren van het personeel voor de besturing, zijn van eigen mensen (kostenplaats grondgebied). Deze kosten zijn bij elkaar circa € 50.000,.

Als het wetsvoorstel wordt aangenomen heeft dit behoorlijke gevolgen voor de beheerders van de openbare ruimte.

De kosten zouden, als het huidige beeld gehaald moet worden, factor 3 tot 5 verhogen. Als voorbeeld 4 x € 50.000, zou zijn € 200.000, ongeacht welke methoden men ook kiest (branden, stomen, infrarood, enzovoorts).

Er wordt momenteel gewerkt aan een beleidsnotitie onkruidbeheer op verhardingen, waarin samenwerking is gezocht met de gemeente Buren voor het beleid en de uitvoering. Er wordt onderzocht welke manieren van beheer er mogelijk zijn. Ook aanpassingen van onkruidgevoelige elementen en dergelijke worden hierin meegenomen. Het eerste kwartaal van 2013 zal deze notitie gereed zijn en zal het aan de politiek worden voorgelegd.

5. Algemene conclusie en aanbevelingen

Het groenbeheerplan waar momenteel mee wordt gewerkt heeft een looptijd tot 2011. Er is voor gekozen om het huidige beheerplan te actualiseren en in 2016 te starten met het opstellen van een geheel nieuw beheerplan. Het opstellen van het beheerplan kan in 2017 worden afgerond.

Omdat de kwaliteit van het openbare groen achteruit zal gaan doordat er niet meer ingeboet wordt, is het wenselijk dat er de komende jaren aanvullende middelen beschikbaar komen. Hierdoor kan de beeldkwaliteit van het openbare groen worden behouden. De praktijk laat zien dat door inboet ook de onderhoudskosten verminderen omdat dichte aaneengesloten beplantingsvakken onkruiden geen kans geven tot ontwikkeling te komen (zie hoofdstuk Plantsoenen).

Het advies is:

Nieuw groenbeheerplan	- Begin voorbereiding nieuw plan in 2016 - realisatie in 2017	Bedrag: € 30.000,- Eenmalig
Inboeten renovatie plantsoenen	Vanaf 01-01-2013	Bedrag: € 20.000,- Structureel

Invloeden op budgetten door marktwerking

De werken/bestekken die genoemd zijn in deze nota, worden conform het geldende aanbestedingenbeleid aanbesteed. Door de marktwerking kunnen daar behoorlijke verschillen in ontstaan. Prijs fluctuaties van bijna 100 procent tussen de laagste en hoogste aanbieder komen voor. Daarnaast zien we dat door de marktwerking de huidige inschrijvingen niet meer de grote verschillen laten zien als in het verleden waarmee er regelmatig een fors aanbestedingsvoordeel werd behaald. Bij aanbesteden van het gazonbestek lagen door de marktwerking de prijzen zelfs boven de directie begroting.